

Agindua, Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernuaren sailburuarena, Gardena-Gardentasunaren Euskal Agintzaren estatutua onartzeko eta jarduerak hasteko dekretu-proiektua egiteko prozedura hastea xedatzen duena

I.- Proiektatutako erregulazioaren beharra eta horri buruz indarrean dagoen araudia.

Euskadiko Gardentasunari buruzko maiatzaren 14ko 3/2026 Legeak, alderdi garrantzitsuenetan, honako hauek arautzen dituen esparrua ezartzen du: gardentasuna, jarduera publikoaren publizitatea, herritarrek informazio publikoa eskuratzeko duten eskubidea, interes publikoko erabakiak hartzean eta diseinuan herritarren parte-hartzea bultzatzea, eta informatzaileak babestea, «kanpoko kanala» deritzonaren bidez. Kanal hori Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioari, Euskadiko toki-erakundeei eta aipatzen duen euskal sektore publikoko gainerako kideei aplikatuko zaie.

Testuinguru horretan, eta (EB) 2019/1937 Zuzentarauak eta otsailaren 20ko 2/2023 Legeak (Arau-hausteei eta ustelkeriaren aurkako borrokari buruzko informazioa ematen duten pertsonen babesa arautzen duenak) aurreikusitakoa kontuan hartuta, Euskadiko Gardentasunari buruzko 3/2026 Legeak Gardena-Gardentasunaren Euskal Agintaritza sortzen du administrazio-agintaritza independente gisa, eta haren jarduera zabaltzeko nahi du arau-hausteei eta ustelkeriaren aurkako borrokari buruzko informatzaileak babesteko eremuan eta euskal herritarrek informazio publikoa eskuratzeko duten eskubidea eta gardentasun- eta osotasun-eskakizun arauemaileak bermatzeko eremuan.

Hain zuzen ere, Gardena-Gardentasunaren Euskal Agintaritza Independentea abian jartzeko beharra da («Gardena» izen horrekin ere aipatuko da), Euskadiko Gardentasunari buruzko 3/2026 Legeak ezarritakoa, eta horregatik izapidetu behar da, funtsean, dekretu-proiektu bat, funtzionamendu-estatutua sartzeaz gain, haren jarduerak hasteko unea ezartzen duena lege ezarritako ondorioetarako (bereziki, Euskadiko Gardentasunari buruzko 3/2026 Legearen beraren azken xedapenetako lehena eta hirugarrena kontuan hartuta).

Ondorio horietarako, Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Sailak, atzerapen gehiagorik gabe, erabaki du behar den izapidetzea sustatzea, Gardena estatutua barne hartzen duen eta Euskal Autonomia Erkidegoko Gardentasunaren Agintaritza Independentearen jardueren hasiera-data ezartzen duen dekretua onartzeko. Gardena erakunde sortu berria denez alde aurreko legeria propiorik ez zegoen administrazio-eremu batean, ez da aurreikusten dekretua onartzeak eragin nabarmenik izango duenik gaur egun indarrean dagoen beste edozein arautan. Ildo horretan, aipatu behar dira irailaren 13ko 128/2016 Dekretuaren bidez araututako Informazio Publikoaren Sarbiderako Euskal Batzordearen ordezkari Gardena bera jartzearen ondoriozko eraginak, Euskadiko Gardentasunari buruzko 3/2026 Legean aurreikusitako baldintzetan (bereziki, lehen xedapen gehigarrian).

Era berean, arautzeko premia bat da Gardena-Gardentasunaren Euskal Agintartzaren Aholku Kontseilua eratzea, Gardena estatutuaren esparruan; izan ere, haren funtsezko elementuetan, erakundearen lehendakari izango den aholkularitza emateko organo gisa eratzen da (3/2026 Legearen 87.5 artikulua), eta haren barruan dago.

II.- Aplikazio-eremua.

Proiektatutako dekretuaren lurralde-eremua Gardenari berari lotuta dago, eta garrantzitsua da adieraztea haren jarduketa Euskal Autonomia Erkidegora mugatzen dela edozein eremutan.

Gardentasunaren Euskal Agintaritzak Euskadiko Gardentasunari buruzko 3/2026 Legeak berak aurreikusten duen eremu material eta pertsonalean garatuko du bere jardura. Hala, aplikatu beharreko bi eremu material eta pertsonal mugatzen ditu, hurrenez hurren gardentasun-arauei (3/2026 Legearen 8. artikulua) eta kanpoko informazio-kanalaren kudeaketari eta arau-hausteei buruzko informazioa ematen duten pertsonen babesari, eta ustelkeriaren aurkako borrokari buruzko erregulazioari buruzkoak (3/2026 Legearen 9. artikulua).

Oro har, bi jardun-esparru horien eremu material eta pertsonala Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoko erakundeetara iristen dira (Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra eta 3/2026 Legearen 8. eta 9. artikuluetan aipatzen diren gainerakoak barne), eta, erakunde batzuei dagokienez, helburu, printzipio eta konpromiso orokorrak baino ez dira aplikatuko (adibidez, gardentasuna Eusko Legebiltzarrarekiko, Herri Kontuen Euskal Epaitegiarekiko eta Arartekoarekiko).

III.- Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioari dagozkion araugintza-ahalmenetan txertatzea.

Xedapen Orokorrek Egiteko Prozeduraren ekainaren 30eko 6/2022 Legeak 12.1 artikuluan ezartzen duenez, xedapen horien gaiaren gainean eskumena duen saileko sailburuaren aginduz hasiko da xedapen orokorrak egiteko prozedura.

Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko sailak sortu, ezabatu eta aldatzen dituen eta sail bakoitzaren egitekoak eta jardun-arloak finkatzen dituen lehendakariaren ekainaren 23ko 18/2024 Dekretuaren 9.1, f) eta m) artikuluan xedatutakoaren arabera, Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Sailari dagokio, besteak beste, «gardentasun-politika» (9.1 artikulua f) atala) eta «politika publikoak definitu eta gauzatzean Euskal Gobernantza Publikoa aplikatzeko eredua diseinatzea» (9.1 artikulua m atala), eta eskumen-eremu horretan kokatzen dira dekretu-proiektuaren xedeaosatzen duten gaiak.

Kontraste horren arabera, zalantzarik gabe, ekimena lotuta dago bai jardura publikoaren gardentasun-politikaren eremuarekin, bai EAEko gobernantza publikoaren eredua osatzen duten tresnen aplikazioarekin (funtsean, 3/2026 Legeak ezarritako salaketan kanpoko kanala ezartzea).

Hori guztia ikusita, Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernuko sailburuak eskumena du Gardena-Gardentasunaren Euskal Agintziaren estatutua onartzeko eta

jarduerak hasteko dekretu-proiektua egiteko prozedura hasteko agindu hau onartzeko.

IV.- Kontuan har daitezkeen aukera arautzaileak.

Gardena-Gardentasunaren Euskal Agentziaren estatutua onartzeari eta jarduerak hasteari buruzko lege-aginduen irismena kontuan hartuta, dekretua onartzea da arau-tresna egokia eta aproposa proiektatutako helburua lortzeko.

Dagoeneko, 3/2026 Legean bide horri buruz egiten diren berariazko aipamenez gain, indarrean dagoen arau-esparruaren arabera, lege-arau bat garatzea eta lortu nahi den irismena duen antolamendu-arau bat ematea Gobernu Kontseiluari dagokio, ekimenaren xede den erregelamenduaren bidez.

V.- Prozedura.

Jarraituko den prozedura XOEPLn ezarritakoaren arabera egituratzen da, eta agindu honekin batera doan eranskinean zehazten da.

Azaldutakoagatik, honako hau

EBAZTEN DUT

LEHENENGOA. – Agintzea has dadila Gardena-Gardentasunaren Euskal Agintaritzaren estatutua onartzeko eta jarduerak hasteko dekretu-proiektua egiteko prozedura, eta, aldi berean, eranskinean jasotako jarraibide espezifikoak bete daitezela.

BIGARRENA. – Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Saileko Gobernu Irekiaren eta Gobernu Onaren Zuzendaritza izendatzea lehen aipatutako dekretu-proiektua egiteko eta dagokion prozedura izapidetzeko eta izapidetzeko administrazio-organo arduradun gisa.

HIRUGARRENA. – Agindu honen berri ematea Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoko iragarki-taulan, XOEPLren 13.2 artikuluan xedatutakoaren arabera.

LAUGARRENA. – Aplikatu beharreko araudian aurreikusitako azterlanak eta kontsultak egin ondoren, izapidetzen jarraituko da, eta araua egiteko beharrezkoak diren txostenak bilduko dira, haren egokitasuna eta legezkitasuna bermatzeko eta helburuak hobeto lortzeko.

BOSGARRENA. – Xedapen orokorrak izapidetzeko eredua eta Tramitagune aplikazio informatikoa erabiltzea, bat etorritik Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariaren maiatzaren 20ko 54/2025 Ebazpenarekin, zeinaren bidez

xedatzen baita argitaratzea arau-xedapen orokorrak egiteko prozedura izapidetzeko oinarrizko eredia onartzen duen erabakia, Xedapen Orokorrak Egiteko Prozeduraren ekainaren 30eko 6/2022 Legearekin bat etorritik (2025-05-29ko EHAA, 100. zk.).

SEIGARRENA. – Prozeduran zehar sortzen den garrantzi juridikoko informazio guztia aktiboki argitaratzea, Euskadiko Gardentasunari buruzko maiatzaren 14ko 3/2026 Legean aurreikusitakoaren arabera.

Vitoria-Gasteiz, sinaduran ageri den
egunean.

Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernuaren
sailburua,

MARIA UBARRETXENA CID

I. ERANSKINA

Hasteko agintzen den dekretu-proiektua egitean, inguruabar hauek hartuko dira kontuan:

a.- Xedea eta helburua.

Aurreikusitako dekretu-proiektuaren xedea eta helburua da Gardena-Gardentasunaren Euskal Agentziaren estatutua onartzea eta jardueren hasiera-data ezartzea (izen horrekin ere aipatzen da), Euskadiko Gardentasunari buruzko maiatzaren 14ko 3/2026 Legean ezarritakoaren arabera.

b.- Proposatutako erregulazioaren edukia.

- ❖ Xedea.
- ❖ Aplikazio-eremua.
- ❖ Definizioak.
- ❖ Antolaketa-egitura
 - Lehendakaritza
 - Gardena-Gardentasunaren Euskal Agintaritzaren Aholku Batzordea
 - Arau-hausteen informatzaileak informatzeko eta babesteko kanpoko kanala banatzea ustelkeriaren aurkako borrokaren esparruan.
 - Kanpoko kanalerako sarbidea
 - Salaketak eta babes-eskaerak jasotzea
 - Tramitazioa
 - Ebazpen-proposamena
 - Ebazpena
 - Babes-neurriak hartzea eta horiek ezartzeko prozedura
 - Gardentasunaren eta euskal herritarrek informazio publikoa eskuratzeko duten eskubidearen bermearen atala
 - Informazio publikorako sarbidea
 - Eskaerak jasotzea
 - Tramitazioa
 - Ebazpen-proposamena
 - Ebazpena
 - Datuak eta baliabide informatikoak babesteko ordezkeriaren atala
 - Agintaritza independentearen Administrazio eta Zerbitzu Orokorrerako Atala.
- ❖ Gardena-Gardentasunaren Euskal Agintaritzaren administrazio-unitateak eta barne-

funtzionamenduko unitateak. Atalen unitateak.

- Informatzaileak informatzeko eta babesteko kanpoko kanala banatzea:
 - Eskabideak jasotzeko unitatea
 - Zehapen-espeditenteak kudeatzeko eta izapidetzeko unitatea
 - Informatzaileak babesteko unitatea
- Gardentasunaren atala
 - Egiatzapen- eta jarraipen-unitatea
 - Aurkaratzeak ebazteko unitatea eta bitartekaritza
 - Espedienteak kudeatzeko eta izapidetzeko unitatea
- Administrazio eta Zerbitzuen Atala
 - Aholkularitza juridikoko unitatea
 - Aurrekontuen Kudeaketa eta Kontabilitate Unitatea
 - Langileak Kudeatzeko Unitatea
 - Euskarri informatikoen unitatea
- Datuak babesteko arduraduna

- ❖ Ekonomia-, aurrekontu- eta kontabilitate-araubidea
- ❖ Gardena-Gardentasunaren Euskal Agintaritzaren zerbitzuko langileen araubidea
- ❖ Kontratazio-araubidea
- ❖ Laguntza juridikoaren araubidea
- ❖ Zirkularrak eta gomendioak
- ❖ Informazio-aplikazio komuna eta publizitatea.
- ❖ Beste administrazio publiko batzuekin koordinatzea.
- ❖ Zehatzeko ahala
- ❖ Ikuskapen-aktak.
- ❖ Kautelazko neurriak.
- ❖ Zehapen-araubidea.
- ❖ Azken xedapenak.
- ❖ Jardueraren hasiera.

c.- Arauaren bideragarritasun juridikoa eta materiala.

Baliatzen den eskumenaren lege-esparrua Euskadiko Gardentasunari buruzko maiatzaren 14ko 3/2026 Legean jasotakoarekin bat ~~eskaeratik~~ dator. Besteak beste, Lege horrek ~~Eskara horiek~~ Gardentasunaren Euskal Agentziaren estatutua onartzea aurreikusten du. Estatutu hori lege horrek berak sortzen du, Euskal Sektore Publikoari buruzko maiatzaren 12ko 3/2022 Legearen 10. artikuluan aurreikusitakoetatik independentea den agintaritza

baten formularen pean.

3/2026 Legearen azken xedapenetako hirugarrenak errekerimendu esplizitua egiten dio Eusko Jaurlaritzari, Gardenaren Estatutua onar dezan. Aurreikuspen hori lotuta dago lege berak azken xedapenetako lehenengoan Gardenak jardueren hasieran egiten duenarekin, zeinak «bere estatutua onartzen duen dekretuak adierazten duen datan» finkatuta egon beharko baitu.

Azaldutako guztia kontuan hartuta, hasteko agindua Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernuko sailburuak eman behar du, eta hari dagokio inplikaturako jarduketaren eremua.

Adierazi behar da Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Sailak badituela proiektaturako araua izapidetzeko behar diren giza baliabideak eta baliabide ekonomikoak.

Proiektaturako arauaren inplementazioari berari dagokionez, kontuan hartuta Gardena sortzeko erabili den agintaritza independentearen izaera eta gardentasunaren eta salaketa-kanalaren eremuko eginkizunak betetzeko erabiliko dituen eskakizun formalak, egokia da egitura-, antolamendu eta prozedura-alderdiak konfiguratzea, aplikatu beharreko lege-esparruaren arabera haren funtzionamendua ahalbidetzeko, eta, hala, haren funtzionamendu-esparrua zehazten duen estatutua sortzeko.

d.- Ordenamendu juridikoan izango duen eragina.

Dekretua onartzeak, antolaketa-egitura berria denez, ez du zuzeneko eraginik izango indarrean dagoen edozein arautan. Estatutua egiteko prozesuan, Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoaren esparruan arau-hausteen berri emateko eta informatzaileak babesteko egungo barne-sistemeekin behar diren loturak egin beharko dira. Barne-sistema hori ekainaren 13ko 89/2023 Dekretuaren bidez sortu eta arautu zen. Aurrera eramango den azterketa-prozesu horretan, beharrezkoa izango da organo horrekiko harreman-esparrua ezartzea, batetik eta bestetik dagozkion jarduerak eraginkorrak izan daitezen, betiere komunikazio-kanal horien funtsezko printzipioak bermatuz, bereziki salaketak egitera hurbiltzen diren pertsonetikiko eta jorratutako gaiekiko diskrezioa.

e.- Aurrekontuan izango duen eragina

Kontratazio Publikoaren Aholku Batzordearen txostena, Euskal Autonomia Erkidegoko Sektore Publikoaren Kontratazioaren araubidea ezartzeko uztailaren 27ko 116/2016 Dekretuaren 24.1 artikulua eta apartatuaren arabera, Gardenaren estatutuan ezarri beharreko kontratazio-araubideari buruzko aurreikuspenak kontuan hartuta. Horrek esan nahi du jarduera garatzeko behar diren giza baliabideen eta baliabide materialen oinarritzko kostuei aurre egin behar zaiela eta horietaz hornitu behar direla.

Kalkulatzen da inpaktu handiena langileen kostuen eremuan izango dela (kontu publikoen planeko gastuen partidetak 1. kapitulua), eta, era berean, garrantzia izan dezake, gutxienez, aplikazio informatikoei buruzko kostuak legez esleitzen zaizkion zereginak abian jartzeko eta inplementatzeko lehen ekitaldietan, eginkizun horietarako eskatzen zaizkion segurtasun- eta pribatutasun-neurriak betetzeko bereziki Gardenarentzat garatuak.

Ezin da alde batera utzi, agintaritza independente bat denez, bere garapen propioak izan beharko dituela kudeaketa burokratiko arrunterako, bere lanaren oinarritzko bi dibisioetako edozeini buruzko administrazio-espeditteetatik («informatzaileei informazioa eta babesa emateko kanpoko kanalaren» eta «gardentasun-funtzioen» funtzioei lotutakoak), eta, horri dagokionez, aurrekontu-kudeaketari dagozkion aplikazioak aipatzen ditu (3/2026 Legeak kontabilitate publikoaren araubidea ezartzen dio, eta agintaritza independentea izateak eragotzi egiten dio kudeaketa Administrazio Orokorraren eta haren erakunde autonomoen kontabilitate publikoko sistema bateratuaren bidez egitea), langileen kudeaketa (beste bat, Administrazio Orokorrak eta haren erakunde autonomoek bere zerbitzuko funtzionarioentzat erabiltzen duten aplikazioari dagokionez), kontratu publikoen kudeaketa edo bere jarduerari lotutako administrazio-espeditteen izapidetze soila (kontabilitate publikoko gastuen partiden 2. kapituluari lotutako gastu horiek guztiak).

Gardenaren estatutua onartzeko prozesuak aldi berean ekarriko du martxan jartzeko eskakizun horiek ezagutzea eta aurrera egitea, hargatik eragotzi gabe Gardenako organoek haiek gauzatzea eta behin betiko erabakia hartzea, martxan jarri ondoren. Gardenaren independentzia funtzionala bermatzeko beharrak esan nahi du funtzionamenduan jartzeko esparru operatiboetan izandako aurrerapena erakundeak berak esparru horiei buruz erabakitzeko duen independentziarekin eta gaitasunarekin orekatu behar dela.

Hasierako eta abiarazteko fasean beharrezkoak diren gastuen artean, Gardena-Gardentasunaren Euskal Agintaritzaren egoitzari lotutako gastuak hartu beharko dira kontuan. Erakunde horren berezko eskakizuna da, haren funtzioei eta izaerari lotuta, egoitza fisiko bereizia eta herritarrentzat oro har irisgarria izatea, haren izaera juridikoaren oinarri diren eskakizun eta aginduen arabera funtziona dezan. Horretarako, hasiera batean, Euskadiko Ondarean integratutako administrazio-espazioak daude, bereizketa fisikoaren eta irisgarritasunaren eskakizunak betetzen dituztenak, bertara joaten diren pertsonentzat beharrezkoa den diskrezioarekin. Hala ere, eskuragarritasun hori Gardenaren erabilera ahalik eta modu eraginkorrean gauzatuko duten legezko bideen bidez egiaztatuko da, eta, horretarako, instalazio horiek egokitzat jotzen diren behar operatiboetara egokitu beharko dira, eta funtzioak eta gainerako elementu funtzional eta apaingarriak hedatzeko azpiegitura eta tresna telematikoak hornitu beharko dira, administrazio-bulegoen egungo estandarretara egokitzeko. Kostu horiek, tipologiaren arabera, kontabilitate publikoko planaren gastuaren 2. edo 6. kapituluari ere egotzi ahal izango zaizkio, eta Gardenak bere aurrekontuetan dituen zuzkidurekin ordaindu beharko dira, hargatik eragotzi gabe instalazio horietara sartzeko behar direnetan aurrera egin ahal izatea abian jartzen den lehen unetik.

Jarduketa hau izapidetzeko unean, Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Saila harremanetan jarri da Ogasun eta Finantza Sailarekin, Euskal Autonomia Erkidegoko 2027ko ekitaldirako aurrekontu orokorren lege-aurreproiektua formulatzeko arduraduna den aldetik, eta egiaztatu du egokia dela bertan jasotzea Gardenaren jarduerak hasteko zuzkidura egokiak/nahikoak?, benetan martxan jarri ahal izateko.

Horretarako, EAEko 2027rako Aurrekontu Orokorren Legearen aurreproiektuan dagokion aurrekontu-partida jasotzen da, Gardenako Agintaritza Independenteari emandako izaera juridikoa errespetatuz. Horretarako, dagokion aurrekontu-partida islatzen da sailtako zuzkidura arruntatik kanpo, eta 300.000 euroko zuzkidurarekin nahikotzat jotzen da erakunde horrek 2027ko ekitaldian eskatutako finantzaketa (funtsean, zuzendaritzako langileen, haien laguntzako langileen eta martxan jartzeko oinarritzko kostuak, kontuan hartuta 2027an Gardena martxan egongo den momentuan, Administrazio Orokorrak berak emango baitio bere egoitza Euskadiko Ondarearen azpiegitura erabilgarria erabiliz).

f.- Egin beharreko izapideak eta txostenak.

XOEPLren 13.1 artikularen e) atalan xedatutakoaren arabera, hasteko aginduan adieraziko dira proposatutako erregulazioaren gaia eta edukia direla-eta egokitzen jotzen diren izapideak eta txostenak. Adierazitakoa kontuan hartuta, jarraian zehazten dira aurreikusitako dekretu-proiektua egiteko eta onartzeko behar diren izapideak eta txostenak:

Prozedura ororen izapidetzea, zeinaren izapideak eta txostenak jarraian zehazten baitira, izapidetze elektronikorako Tramitagune aplikazio informatikoaren bidez egingo da, Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariaren maiatzaren 20ko 54/2025 Ebazpenaren arabera, zeinaren bidez xedatzen baita argitaratzea arau-xedapen orokorrak egiteko prozedura izapidetzeko oinarritzko erdua onartzen duen erabakia, Xedapen Orokorrak Egiteko Prozeduraren ekainaren 30eko 6/2022 Legearekin bat etorritz.

1.- Aldez aurreko kontsulta herritarrei.

XOEPLren 11. artikularen arabera, ekimena sustatzen duen organoak, testu juridiko arauemaileen proposamena idatzi aurretik, herritarren iritzia jasoko du. Aurretiazko kontsulta hori prestaketa-fasean sartzen da, eta herritarrekiko interakzioa eskaini nahi du, xedapenaren hartzaile izan daitezkeen pertsona guztiei zuzenduta, iritzia eman dezaten, gutxienez hamabost eguneko epean. Kontsulta publikoaren izapide hori egiteko, iragarkia jarri ahal izango da Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoko iragarki-taulan, eta XOEPLren 11.3 artikuluan jasotako elementuei buruzko iritzia emateko gonbitea egin ahal izango zaie herritarrei.

Aurreikuspen horien arabera, ekimenari buruzko iritzia emateko gonbitea egin zitzaien herritarrei Eusko Jaurlaritzaren iragarki-taulan. Legezko mugaren barruan, kontsulta 2026-07-31tik 2026-09-15era bitartean egitea xedatu zen, eta ez dago jasota herritar hartzaileen aldetik inolako erreakziorik eragin duenik. Era berean, aurretiazko kontsulta horren osagarri gisa, eta ohiko praktikaren arabera, IREKIAN txertatu zen herritarrei zuzendutako aurretiazko kontsulta hori, herritar hartzaileek ekimenari buruzko iritzia eman zezaten 2026ko uztailaren 31tik 2026ko irailaren 20ra bitartean (abuztu osoa barne hartzen zuten datak kontuan hartuta, epea egun horietan luzatu zen). Azken kontsulta-bide horrek hiru erreakzio eragin ditu: bi sinbolo proposamenaren alde, eta aldeko iruzkin bat gardentasuna sustatzen duen edozein ekimeni.

Ondorioz, gaiaren eduki- edo planteamendu-proposamenik ez dagoenez, ez da azterketa gehigarriarik egin behar, Administrazioak berak gaia hobeto tratatzeko egiten duenaz gain.

Bestalde, gehitu behar da dekretuaren izapidetze arruntaren barruan entzunaldiaren eta jendaurreko informazioaren izapide bat egongo dela, eta arau-prozeduraren instrukzio-fasean, testu juridiko arauemailea aldeztatik aurretik onartu ondoren, XOEPLren 11.4 artikuluan jasotako herritarren parte-hartzearen eskakizuna beteko duela, hori jasota utzita.

2.- Hasteko agindua argitaratzea

XOEPLren 13.2 artikulua arabera, prozedura hasteko agindu hau Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoko iragarki-taulan eta Legegunean argitaratuko da. Argitalpen hori automatikoki jakinaraziko zaie sail guztiei, hala badagokio, ekimenaren zuzentasunari eta egokitasunari buruzko oharra egin ditzaten.

3.- Testua idaztea.

Dekretu-proiektuaren testua idazteko, agindu honen edukia hartuko da kontuan, eta kontuan hartuko dira bilatzen diren helburuetara ondoen egokitzen diren aukerak, bai eta aurreikusitako araudiaren egokitasuna eta legezketasuna bermatzeko egiten diren kontsulten emaitzak ere.

Proiektuak dekretu-proiektuaren zehaztapena justifikatzen duten arrazoi eta oinarri juridikoen azalpen bat izango du, XOEPLren 14.2 artikuluan ezartzen den bezala.

Dekretu-proiektua idazteko, lege-proiektuak, dekretuak, aginduak eta ebazpenak egiteko jarraibideak onartzen dituen 2023ko uztailaren 11ko Erabakian xedatutakoa beteko da. Erabaki hori Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariaren uztailaren 28ko 78/2023 Ebazpenaren bidez argitaratu zen (abuztuaren 7ko EHAA, 149. zk.).

Testua bi hizkuntzetan idatzi beharko da, aurretiazko onarpena aurretik eta ondorengo

izapidetza martxan jarri baino lehen.

4.- Arau-proiektuaren alde aurreko onarpena

Dekretu-proiektuaren testua egin ondoren, alde aurretik onartu beharko da, Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernuko sailburuaren agindu baten bidez, XOEPLren 15.1 artikulua arabera.

Aurretiazko onarpen-egintzan sartzen den xedapenaren testua Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren egoitza elektronikoan argitaratuko da, bereziki XOEPLren 16.3 eta 17.3 artikuluetan aurreikusitakoaren ondorioetarako, kontuan hartuta argitalpen horren data argitalpen horren ondoren aldi berean gauzatzen diren izapide guztiak betetzeko epearen hasiera izango dela.

Aldez aurreko onarpenaren agindua, arau-proiektuarekin batera, Legegunearen lankidetzagunean jakinaraziko da.

Jaurlaritzari buruzko ekainaren 30eko 7/1981 Legearen 56.1 artikuluan eskatutakoaren arabera, alde aurreko onarpen-aginduan jasotako dekretu-proiektuaren hasierako testua, aldi berean, Eusko Legebiltzarrera bidaliko da.

5.- Generoaren arabeko eraginari buruzko txostena

XOEPLren 14.4 artikuluan ezarritakoaren arabera, proiektuaren testua idatzi ondoren, ekimenak genero-ikuspegitik duen garrantziari buruzko azterketa egingo da, martxoaren 16ko 1/2023 Legegintzako Dekretuaren bidez onartutako Emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legearen testu bateginaren 20. artikuluan ezarritakoaren arabera. Horretarako, Gobernu Kontseiluaren 2012ko abuztuaren 21eko Erabakiaren bidez (2012ko irailaren 25eko EHAAn argitaratua, Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariaren abuztuaren 21eko 40/2012 Ebazpenaren bidez) onartutako jarraibideak beteko dira, genero-eraginaren aurreko ebaluazioa gauzatzeari eta gizonen eta emakumeen arteko desberdintasunak ekidin eta berdintasuna sustatzeko neurriak hartzeari buruzkoak.

Eraginaren ebaluazioa kontuan hartuta, arau-proiektuan neurriak sartuko dira, emakumeek eta gizonek bizi duten egoeran neurriok izan dezaketen eragin negatiboa ahalik eta gehien neutralizatzeko, antzemandako ezberdintasunak gutxitu edo ezabatzeke eta sexuen arteko berdintasuna sustatzeko.

Emakunde-Emakumearen Euskal Erakundeak txostena egin beharko du arau-proiektuari buruz, 1/2023 Legegintzako Dekretuaren 20. artikuluan xedatutakoa behar bezala

aplikatzen dela egiaztatzeko eta, hala badagokio, hobetzeko proposamenak egiteko.

6.- Arau-eraginaren azterketaren memoria

XOEPLren 15.3 artikuluan xedatutakoaren arabera, espedientearen instrukzioa egiteko eskumena duen organoak arau-eraginaren azterketari buruzko memoria bat egingo du, nahitaez, xedapen horretan aurreikusitako moduan eta edukiarekin. Memoria egiteko, 15.3 artikulua arabera nahitaezkoak diren txostenak eskatuko dira, bai eta, nahitaezkoak ez izan arren, proiektututako arauaren xedea eta helburua kontuan hartuta interesgarriak direnak ere. Eskatzen diren txosten guztiak arau-eragina aztertzeke memorian sartuko dira.

7.- Txosten juridikoa

XOEPLren 15.4 artikulua honako hau ezartzen du: «Dagokion sailak komenigarritzat jotzen badu, espedientearen edukia eta azterketa juridikoa txosten juridiko espezifiko baten bidez bideratu ahal izango dira. Txosten hori memorian aipatuko da, eta prozedura bideratu duen saileko zerbitzu juridikoak emango du. Txosten horren xedea izango da, ondoren izapidetzeko, proiektuaren oinarrien defentsa juridikoa egitea, haren edukia legera eta zuzenbidera egokitzea eta, hala badagokio, ezartzen diren araugintza-teknikaren jarraibideak betetzea».

Ondorio horietarako, kontuan hartzen da zer irismen izan dezakeen Gardena erakundeak eta zer garrantzi duen herritarren eskubideak baliatzeko, eskubide horiek bermatzeko edo betetzeko eskatzen baita, eta egokitze jotzen da Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Saileko Zerbitzu Zuzendaritzaren Aholkularitza Juridikoak txosten juridikoa egitea, XOEPLren 15.4 artikuluan eta Eusko Jaurlaritzaren Zerbitzu Juridikoari buruzko apirilaren 25eko 144/2017 Dekretuaren 42.1 artikuluan ezarritakoaren arabera.

8.- Entzunaldia eta jendaurreko informazioa

XOEPLren 16. artikulua arabera, eta administrazioa sinplifikatzeko printzipioarekin bat etorriz, egintza bakar batean eta batera bideratuko dira izaeragatik batera bultza daitezkeen eta bata bestearen ondoren bete beharrekoak ez diren izapideak.

Ildo horretan, entzunaldiaren eta jendaurreko informazioaren izapideak egingo dira, XOEPLren 17. artikulua aplikatuz, eta XOEPLri horren berri emango zaio, jarraian adierazten den moduan.

Entzunaldia eta, hala badagokio, jendaurreko informazioa XOEPLren 16. artikuluan aurreikusitako gainerako izapideekin batera egingo dira, hilabeteko epean, aldeztu aurreko onarpena duen xedapenaren testua Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren egoitza elektronikoko iragarki-taulan argitaratzen denetik zenbatzen hasita.

Aipatutako 17. artikulua 2. apartatua xedatutakoarekin bat etorritik, entzunaldia zuzenean egingo da, edo eragindako herritarrak biltzen edo ordezkatzeko dituzten eta legeak aitortzen dituen erakunde eta elkarten bidez, baldin eta haien helburuek lotura zuzena badute xedapenaren xedearekin.

Entzunaldiaren eta jendaurreko informazioaren izapideei dagokienez, jarduketa hauek egingo dira:

1) Dekretu-proiektua entzuteko eta jendaurrean jartzeko ebazpena EHAAn argitaratuko da. Ebazpen horrek esteka bat izango du Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoko iragarki-taulan, eta bertan eskuragarri egongo da dekretu-proiektuaren testua, interesdunek egokitzen jotzen dituzten alegazioak egin ditzaten hilabeteko epean, ebazpena EHAAn argitaratzen denetik aurrera.

Ulertzen da, proiektatutako dekretuak duen antolaketa-izaeratik harago, inplikaturako gaien irismenak, hala nola gardentasunak, informazio publikorako irispideak edo arau-hausteen informatzaileak informatzeko eta babesteko kanpoko kanalak izapide hori betetzen dela babesten dutela; izan ere, gai horietan arreta berezia jartzen dute gobernantza onaren ereduaren eta herritarrek botere publikoekiko dituzten eskubideetan.

2) Ebazpen bera eta dekretu-proiektuaren esteka Irekian argitaratuko dira.

9.- Euskal Autonomia Erkidegoko gainerako administrazioek parte hartzea eta haiei kontsulta egitea.

Xedapenaren testuaren alde aurreko onarpena argitaratzen denetik hilabeteko epe komun berean, eta XOEPLren 18. artikuluan ezartzen den bezala, aurreikusitako erregulazioak zuzenean eragin diezaiekeen Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioei parte hartzeko aukera emango zaie. Ondorio horietarako, Euskadiko Gardentasunari buruzko maiatzaren 14ko 3/2026 Legearen manuen aplikazio-eremuak gainditu egiten du Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioarena bera, eta, partzialki bada ere, EAEko gainerako sektore publikora eta beste administrazio independente batzuetara iristen da, hala nola Eusko Legebiltzarrera, Herri Kontuen Euskal Epaitegira edo Arartekora. Era berean, aplikazio-eremu hori beste subjektu pribatu batzuetara hedatzen da.

10.- Funtsezkoak ez diren txostenak eta irizpenak

XOEPLren 16. artikulua arabera, funtsezkoak ez diren txosten hauek eskatuko dira, eta guztiak aldi berean eta hilabeteko epe berean egingo dira:

- **Emakunde-Emakumearen Euskal Erakundearen txostena**, martxoaren 16ko 1/2023 Legegintzako Dekretuaren bidez onartutako Emakumeen eta gizonen

berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legearen testu bateginaren 20. artikuluan ezarritakoaren arabera.

- **Kultura eta Hizkuntza Politika Saileko Hizkuntza Politikako Sailburuordetzako Herri Administrazioetan Hizkuntza Normalizatzeko Zuzendaritzaren txostena**, Kultura eta Hizkuntza Politika Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen abenduaren 11ko 389/2024 Dekretuaren 14.2.k) artikuluan eta Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 8.1 artikuluan ezarritakoaren arabera.
- **Herritarrek Hartzeko eta Administrazioa Berritzeko Zuzendaritzaren txostena**, Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen urriaren 29ko 317/2024 Dekretuaren 21. artikuluan xedatutakoaren arabera.
- **Kontratazio Publikoaren Aholku Batzordearen txostena**, Euskal Autonomia Erkidegoko Sektore Publikoaren Kontratazioaren araubidea ezartzeko uztailaren 27ko 116/2016 Dekretuaren 24.1 artikuluan a apartatuaren arabera, Gardenaren estatutuan ezarri beharreko kontratazio-araubideari buruzko aurreikuspenak kontuan hartuta.
- **Ebaluazio-txostena**, Euskadiko Ekintzaileei eta Enpresa Txikiari Laguntzeko ekainaren 28ko 16/2012 Legearen 6. artikuluan arabera enpresak sortzearen, abian jartzearen eta haien funtzionamenduaren gaineko eraginari buruzkoa.
- **Enplegu Publikoko Zuzendaritzaren txostena**, Euskal Enplegu Publikoaren abenduaren 1eko 11/2022 Legearen 18.2 a) artikuluan xedatutakoa oinarri hartuta, Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen urriaren 29ko 317/2024 Dekretuaren 17.1 a) artikuluekin lotuta.
- **Eusko Jaurlaritzako sailei txostena eskatzea**, araudi berriaren eraginpean egon daitezkeen eta horri buruzko ekarpenen bat egin nahi duten jakiteko.

11.- Nahitaezko eta funtsezko txostenak

Azkenik, XOEPLren 20., 22. eta 23. artikuluetan xedatutakoaren arabera, nahitaezko eta funtsezko txosten hauek eskatuko dira:

- **Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen txostena**, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordeari buruzko maiatzaren 17ko 8/2012 Legearen 3.1.b) artikuluan xedatutakoaren arabera.
- Euskadiko Tokiko Gobernuen Batzordearen txostena, Euskadiko Toki Erakundeei buruzko apirilaren 7ko 2/2016 Legearen 91.1 artikuluan xedatutakoa aplikatuz.
- **Kontrol Ekonomikoko Bulegoaren** ekonomiaren eta arauen kontrolari buruzko txostena, urriaren 19ko 2/2017 Legegintzako Dekretuaren bidez onartutako Euskal Autonomia Erkidegoko Ekonomia Kontrolari eta Kontabilitateari buruzko Legearen testu bateginaren III. tituluko IV. kapituluan eta Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren barneko ekonomiaren kontrola eta kontabilitatea garatzen dituen urriaren 31ko 464/1995 Dekretuan ezarritakoaren arabera.

12. – Azken espedientea eta memoria.

Hasteko agindu honekin eta dagokion dokumentazio guztiarekin batera, egindako azterlanak eta kontsultak eta prozedura osoaren memoria labur bat erantsiko zaizkio espedienteari, XOEPLren 24. artikuluan adierazitako edukiarekin.

Ondoren, XOEPLren 25. artikuluan ezarritakoari jarraikiz, Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoaren irizpena eskatuko da, Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoari buruzko azaroaren 24ko 9/2004 Legearen 3.1 artikulua c atalak arautzen duenarekin bat etorritz. Baldin eta, Batzordeari irizpena eskatuta, Batzordeak ikusten badu izapidetzean akatsen bat dagoela edo nahitaezko izapideren bat falta dela, bere eskumena izango da, bere legean eta garapen-araudian aurreikusitakoarekin bat etorritz, dagokion irizpena ematea edo espedientea itzultzea, irizpena eman aurretik behar bezala bete dadin.

Euskadiko Aholku Batzorde Juridikora bidaltzen den dokumentazio bera bidaliko da, aldi berean, Eusko Legebiltzarrera, Jaurlaritzari buruzko ekainaren 30eko 7/1981 Legean ezarritakoaren arabera.

Dekretu-proiektua Gobernu Kontseiluak onartu beharko du, XOEPLren 27. artikuluan xedatutakoaren arabera.

13.- Gardentasuna

Dekretua egiteko prozeduran zehar sortzen den garrantzi juridikoko informazioa Eusko Jaurlaritzaren Gardentasunaren gunean argitaratuko da, Euskadiko Gardentasunari buruzko maiatzaren 14ko 3/2026 Legearen 17.1 artikulua c apartatuan xedatutakoarekin bat etorritz. Horren arabera, publikotasun hori «kontsulta-organoei irizpenak eskatzeko unean» egingo da, eta barnean hartuko ditu «informazio publikoaren edo jendaurrean jartzearen izapidea bete behar duten dokumentuak, bai eta arau-eraginari buruzko memoria ere».

h.- Xedapenak uki ditzakeen subjektu eta erakunde adierazgarrien aurretiazko identifikazioa

Subjektu eta erakunde adierazgarrien aurretiazko identifikazioari dagokionez xedapenak eragin diezaiekeenak, honako hauek azpimarratu behar dira:

- Informazio Publikoaren Sarbiderako Euskal Batzordea irailaren 13ko 128/2016 Dekretuaren bidez sortu zen, bereziki Gardenaren jardueren hasierak ordeztu egingo duelako batzorde hori, Euskadiko Gardentasunari buruzko maiatzaren 14ko 3/2026 Legearen lehen xedapen gehigarrian ezarritako baldintzetan.
- Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoko Datuak Babesteko Euskal

Agintaritza, datuak babesteko legeria orokorrari buruzko aurreikuspenak kontuan hartuta, eta Datuak Babesteko Euskal Agintaritzaren abenduaren 21eko 16/2023 Legearen eta Datuak Babesteko Euskal Agintaritzaren Estatutua onartzen duen maiatzaren 19ko 77/2026 Dekretuaren bidez ezarritako erregulazio propioarekin bat etorritik. Bestalde, bi jarduera-ildo garrantzitsuenek (gardentasuna eta kanpoko salaketa-kanala) eduki garrantzitsua dute datuen babesaren eremuarekin lotuta.

- Euskal Sektore Publikoa Arrazionalizatzeko eta Dimentsionatzeko Erakundearteko Batzordea, Euskal Sektore Publikoaren maiatzaren 12ko 3/2022 Legearen bidez sortua eta martxoaren 21eko 35/2023 Dekretuaren bidez arautua. Esku-hartze hori lotuta dago Gardinarako lege-aurreikuspenekin, Batzorde honen oinarriari dagokionez, sektore publikoen arteko balizko efizientzia-ezak, gainjartzeak eta bikoiztasunak tratatzeari, administrazioen arteko lankidetzari, lankidetzari eta koordinazioari eta administrazio publikoen eta haien sektore publikoen antolamenduari eta funtzionamenduari buruzko proposamenak aztertzeari eta formulatzeari dagokionez.
- Gobernantza Publikoaren Sailarteko Batzordea, Herritarrei arreta integral eta multikanala emateko eta zerbitzu publikoak bitarteko elektronikoz irispidean izateko ekainaren 20ko 91/2023 Dekretuaren bidez sortua eta arautua. Dei hori egiten da kontuan hartuta gobernantza publikoari buruzko politikak koordinatzeaz eta jarraipena egiteaz arduratzen den kontsulta-organoa dela, eta, bereziki, honako hauei buruzkoak: herritarrentzako arreta, administrazio elektronikoa eta zerbitzu digitalak, datuen eta informazioaren gobernantza, gardentasuna, parte-hartzea eta gobernu ona (91/2023 Dekretuaren 128. eta 130. artikulua).

Proiektatutako erregulazioak eragingo dien kide anitzeko organo horiei dagozkien alderdi materialak kontuan hartuta, neurri egokiak hartuko dira haien iritzia eskatzeko, egin ditzaketen gogoetak ezagutu eta, hala badagokio, onartu ahal izateko.

i.- Testu artikulatzailearen itzulpenerako edo idazketa elebidunerako teknika zehaztea.

Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 8.1 artikulua eta XOEPLren 5. artikulua aplikatzen direla bermatzeko, arau-xedapen hau bi hizkuntzetan idatziko da, argitaratu ahal izateko. Era berean, izapidetze osoan zehar, araugintza-prozedura elebiduna izango da, eta araua egiten parte har dezaketen pertsonen eta hartzaileen hizkuntza-eskubideak bermatuko dira.

Era berean, XOEPLren 27.3 artikulua betetzeko, behin betiko onartu eta Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratuko diren euskarazko eta gaztelaniazko testu artikulatuen zehaztasuna eta baliokidetasuna bermatzeko, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeko Itzultzaile Zerbitzu Ofizialak ziurtagiri bat eman beharko du argitaratu aurretik.

j.- Instrukzioa egiteko ardura duen administrazio-organoa izendatzea.

Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Saileko Gobernu Irekiaren eta Gobernu Onaren Zuzendaritza izendatzen da agindu honen bidez hastea erabakitzen den araua egitea eta izapidetzea dakarren administrazio-prozeduraren instrukzio-organo gisa, ulertzen baita proiektatutako erregulazioaren xede diren gaiek lotura dutela Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen urriaren 29ko 317/2024 Dekretuaren 12. artikuluan organo horri esleitutako gaiekin.

k.- Urteko araugintza-plana

Arau-proposamena ez dago sartuta Eusko Jaurlaritzaren 2026ko Urteko Araugintza Planean, zeina argitara eman baitzen Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariaren otsailaren 24ko 34/2026 Ebazpenaren bidez (2026rako Urteko Araugintza Plana onartzen duen Erabakia argitaratzea xedatzen duena; 2026-03-02ko EHAA, 49. zk.).

XOEPLren 8. artikuluan aurreikusitako ondorioetarako, adierazi behar da ekimena Euskadiko Gardentasunari buruzko maiatzaren 14ko 3/2026 Legearen garapen bat denez, 2026ko urteko araugintza-plana formulatzeko unean ezin zela aurreikusi Legeak berak, une horretan Eusko Legebiltzarrak onartu gabe dagoena, izan zitzakeen irismenaren eta aginduen bideragarritasuna. Horri buruzko berariazko arau-agindurik ez zegoenez, ez zen egokia horri buruzko aurreikuspenik sartzea; izan ere, aipatutako 3/2026 Legea onartu ondoren, erregelamendua garatzeko agindua gauzatu da, Gardentasunaren Euskal Agintaritza abian jartzeko behar den presarekin, zeina dekretu-proiektuan jasota baitago.

l.- Generoaren arabera eraginaren ebaluazioen dossier erantsia

Hasteko aginduari erantsitako txostena XOEPLren 13.1.c) artikuluan ezarritakoaren arabera egiten da. Artikulu horren arabera, hasteko aginduari txosten bat erantsiko zaio, proiektatutako arauaren edo eragindako xedapenen inpaktu-, emaitza- edo bestelako ebaluazioak jasoko dituen.

ERANTSITAKO TXOSTENA

1.- Adierazi arau-proiektuaren edo administrazio-egintzarako proposamenaren izena:

Gardena-Gardentasunaren Euskal Agintaritzaren estatutua onartzeko eta jarduerak hasteko dekretu-proiektua

2.- Adierazi zer sailek eta zuzendaritzak sustatzen duen:

Arau-proiektua Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Sailak sustatzen du, eta Erakunde Harremanetarako Sailburuordetzako Gobernu Irekiaren eta Gobernu Onaren Zuzendaritzari esleitzen zaio izapidetzea.

3.- Adierazi, hala badagokio, proiektuarekin edo proposamenarekin lotutako beste arau, plan eta abar batzuk:

- 3/2026 Legea, maiatzaren 14koa, Euskadiko Gardentasunari buruzkoa (horren garapena da).
- Gobernantzaren, Berrikuntza Publikoaren eta Gobernu Digitalaren Plan Estrategikoa, ARDATZ 2030 (batez ere gardentasunerako eta informazio publikoa eskuratzeko neurriak garatu eta ezartzeari dagokionez)
- 128/2016 Dekretua, irailaren 13koa, Informazio Publikoaren Sarbiderako Euskal Batzordea sortzekoa, batzorde horren ordez Gardena jartzeari dagokionez.
- 91/2023 Dekretua, ekainaren 20koa, herritarrei arreta integral eta multikanala ematekoa eta zerbitzu publikoak bitarteko elektronikoz irispidean izatekoa, Gobernantza Publikoaren Sailarteko Batzordeari dagokionez, gardentasunaren arloan betetzen dituen eginkizunen egokitzapenari dagokionez.

4.- Azaldu arau-proiektuaren edo administrazio-egintzarako proposamenaren helburu orokorrak

Dokumentu honetan aipatzen den arau-proiektua arau-xedapen orokor bat da, batez ere antolamenduzkoa, eta, horren bidez, Euskadiko Gardentasunari buruzko maiatzaren 14ko 3/2026 Legean jasotako aginduak betetzen dira. Zehazki, aipatutako Legean sortutako Agintaritza Independentearen jarduerak hasi nahi dira, eta jarduera-hasiera hori Agintaritza Independentetarako Estatutua dagoen unera igortzen du. 3/2026 Legeak bi elementuak lotzen ditu, entitate berria abian jartzearekin batera hura bideragarri egiteko elementu nuklearren estatutu arautzailea egon dadin esleituta dituen funtzioak garatu behar dituen administrazio-ingurunean.

Dekretu-proiektuak berekin dakar Euskal Autonomia Erkidegorako agintaritza independente espezifiko bat izatea, bi eremuri dagokienez, zeinetan bereziki beharrezkoa baita xede den administrazioarekin bereiztea dagokion kontrol-eremua. Bereziki, informatzaileak arau-hausteei buruz babesteari eta ustelkeriaren aurka borrokatzeari

buruzko Europako arau-esparruak ezartzen du eginkizun horiek betetzen dituen organoa bereizi egin behar dela eta independentea izan behar dela bere jarduketa-eremuari lotutako agintaritzekiko. Era berean, herritarrek informazio publikoa eskuratzeko duten eskubidea bermatzeari eta gardentasunari eta osotasunari buruzko arau-eskakizunak betetzeari dagokienez, agintaritza independentea egoteak indartu egiten du berme eta eskubide horiek betetzea eta exijitzea, haren jarduketa-eremuaren mendeko administrazio-agintaritza horiek beraiek esku hartu gabe.

Gardena-Gardentasunaren Euskal Agintaritza sortzea maiatzaren 14ko 3/2026 Legean bertan jasotako motibazioen eta egitateen ondorio da, eta jarduketa honetan aipatzen den erregelamendu-ekimena ezinbesteko elementua da, ez bakarrik legez ezarritako aurreikuspenengatik, baita erakundeak bere ohiko jardunerako dituen behar operatiboengatik ere.

Gardenak gardentasunaren eta informaziorako irispidearen arloan beteko dituen eginkizunen funtsezko elementu bat horri buruzko eginkizunen irismenak ematen du. Hala, Informazio Publikoaren Sarbiderako Euskal Batzordeak (128/2016 Dekretuaren bidez sortua) informazioa eskuratzeari buruzko erreklamazioak ebazteko eskumena baino ez duen bitartean, berme-organo berriak, Gardena-Gardentasunaren Euskal Agintaritzaren Aholku Kontseiluak, Agintaritza hori berme-organo zabalagotzat hartzen dela abiapuntutzat hartuta, aurkaratzeak kudeatzeko ez ezik, eskubidea gehiago hedatzen, erantzun-epeak murrizten, administrazio-isiltasuna kontrolatzen eta gardentasun-betebeharrak betetzen direla ebaluatzen laguntzeko ere diseinatuta dago; era berean, txosten ez-lotesleen bidez aholkularitza emango dio presidentetzari, Informazio Publikoaren Sarbiderako Euskal Batzordeak bete izan dituen eginkizunen sorta zabalago batekin.